

co patří k výbavě houslových virtuosů, včetně takřka akrobatických fines házených flažoletů a paganiniovsky zběsilého tempa ve finále. V přídavečích zazněla sentimentálně vroucí hudba *Fritze Kreislera* a humorný dovětek doprovázený výměnou nástrojů. Miroslav Sekera hrál na housle za klavírního doprovodu Josefa Špačka populární lidovou píseň *Okolo Třeboně* – jako dar řediteli festivalu Miloši Končickému.

Finálový večer festivalu Třeboňská nočna proběhl 12. 6. na Nádvoří Městského úřadu. Po oficiálním proslovu s vítáním hostů a nakonec i čestných občanů – letos se jím stal také profesor Jiří Hlaváč – a poděkováním sponzorům uvedla Martina Kociánová závěrečný operní gala koncert k Poctě Emy Destiniové a navodila dobrou náladu nevtíravě poučeným a přístupným komentářem. **Talichova komorní filharmonie** s dirigentem **Davidem Švecem** zahájila koncert *Předehrou* k operě *Lazebník sevillský Gioachina Rossiniho* ve svěžím výrazu a se stylovou jistotou. Podobně se zhostila dalších orchestrálních intermezz mezi pěveckými čísly. *Legenda č. 4 C dur Antonína Dvořáka* měla klid a vřidnost, s originálními náporů dynamiky. Dirigent, pečlivě sledující partituru, zvýraznil zde svá čitelná, velká gesta úměrnou cheironomíí těla. *Furiant z České suity, op. 39* stejného autora zaujal seriózním projevem, jemnými dynamickými nuancemi a uslechtilou nevybojnou razancí. Zpívané části programu byly divadelně profesionálně doprovázené. Pěveckou sérii zahájil slovenský tenorista **Peter Berger** árií Alfréda *Lunge da lei* z 2. dějství opery *La traviata Giuseppe Verdiho*. Pěvcův znělý lyrický tón se dobře uplatnil jak v árii *Lenského Kuda, kuda vy udalilis* z 2. dějství opery *Evžen Oněgin Petra Iljiče Čajkovského*, v níž dokázal být přesvědčivě žalný až úpěnlivý, tak v hudbě Smetanově, v áriích i duetech. V árii *Prince Vidino divná* z 1. dějství opery *Rusalka Antonína Dvořáka* zaujal zjevným nasazením, v árii *Jeníka Jak možná věřit* z 2. dějství *Prodané nevěsty Bedřicha Smetany* byl jeho projev cituplný. Sopranistka **Dana Burešová**, nositelka Ceny Thálie 2008, společlivě zaujala, po vyrovnaně přednesené árii *Alžběty* z 2. dějství opery *Tannhäuser Richarda Wagnera*, v legendární árii *Měsíčku na nebi hlubokém z Dvořákovy Rusalky*, která byla skvostná i dramatická. V árii *Rusalky Necitelná vodní moci* z 3. dějství z téže opery vystoupila v neselhávajícím nasazení a perfektním výkonu a potěšila v následující árii *Mařenky Ach, jaký žal* z 3. dějství *Smetanovy Prodané nevěsty*. Burešová dokonale pronikla do dramatiky scény, její žal nebyl srdcervoucí, ale klasicky srdcejmavý. Dva duety ze Smetanovy „*Prodané*“ – *Tak tvrdošijná, dívko, jsi* z 2. dějství a přidávané *Věrné milování* – uzavřely nejen excelentní hlasově skvěle disponovaný projev Dany Burešové, ale i pěvecký výkon Petera Bergera, občas poněkud přeforzírovaný, ale v duetech lahodný, opravdový a harmonizující. Závěr 11. ročníku festivalu Třeboňská nočna měl náležitou gradaci a výtečnou náladu. ■

FESTIVAL FORFEST HRAJE JIŽ ČTVRT STOLETÍ

Praha, Muzeum Bedřicha Smetany; Kroměříž

Jan Vrkoč

PÁR SLOV ÚVODEM...

Již 25 let se v moravské kulturní metropoli Kroměříži koná festival současného umění s duchovním zaměřením. Město s bohatou intelektuální a zejména pak uměleckou tradicí každoročně na začátku léta ve svých nádherných sálech a exteriérech hostí skladatele, interprety, muzikology, výtvarníky

a historiky umění, kteří zde na mezinárodní úrovni prezentují svoji tvorbu. Jsou to vždy vzácné okamžiky hlubokých prožitků a poznání, oproštěné od jakékoliv povrchnosti, komerce či laciného módního efektu.

V červnu se tedy uskutečnil jubilejní 25. ročník Forfestu. Jedná se o festival, jehož hodnota nespočívá v rozsahu či masovosti, ale v dramaturgickém zaměření. Systematicky a neúnavně prezentuje hodnoty typu, který byl minulým režimem nejen opomíjen, ale přímo zatracován. Nejde však jen o prostý opak toho, co za dobré považovala stranická nomenklatura, Forfest nabídl a dobře zdokumentoval již velmi početnou a rozmanitou škálu hudebních, výtvarných a multimediálních děl a teoretických pojednání velmi rozmanitého estetického zaměření, od koncepcí tradičních až po ty značně extravagantní.

Letošní Forfest přinesl reprezentativní přehlídku 36 stěžejních koncertů – komorních souborů nebo větších ansámbků, 4 workshopy, 5 poslechového pořadů, 4 provedení liturgických skladeb při bohoslužbách, 4 výstavní a performanční projekty a navíc kompoziční kurzy „Postfest“ pro mladé skladatele, s mezinárodní účastí lektorů i studentů. Festivalové akce proběhly ve čtyřech městech (Praha, Kroměříž, Olomouc, Bratislava). Festival se konal pod osobní záštitou ministra kultury Mgr. Daniela Hermana a starostky města Kroměříže Mgr. Daniely Hebnarové, pod záštitou České komise při UNESCO, Arcibiskupství Olomouc, za spoluúčasti Zlínského kraje, Nadace Český hudební fond a dalších českých a evropských institucí. Podrobnosti najdete na www.forfest.cz

DUO DEMETRIUS & Janna POLYZOIDES

Pro zahájení letošního jubilejního ročníku zvolili organizátoři Forfestu Prahu a v ní místo s významnou symbolikou, prostory Muzea Bedřicha Smetany na Novotného lávce. Symbolický význam mělo uvedení díla *Bedřicha Smetany* hned na začátku koncertu i začátku celého festivalu. Spolupředatelem zahajovacího koncertu bylo Národní muzeum, Muzeum Bedřicha Smetany a Přítomnost, sdružení pro soudobou hudbu Praha. Koncert byl svěřen rakouskému souboru **Duo Demetrius & Janna Polyzoides**. Při poslechu známé skladby B. Smetany *Z domoviny* se ovšem nabízí srovnání se špičkovými provedeními např. Josefa Suka a Jana Panenky nebo Čeňka Pavlíka a Ivana Klánského. Tvrdím, že Duo Demetrius & Janna Polyzoides nezůstalo pozadu. Jejich interpretační pojetí snad maličko postrádá příslovečnou „slovanskou vroucnost“, přednes působil střídmě, nikoli emotivně, tempa lze charakterizovat jako uměřená. Byla zde zřejmá detailní přesnost a dokonalá souhra, slyšeli jsme bezchybné, precizní provedení, které by se ihned mohlo natáčet na CD. Zvláště jsme ocenili nádherný, nosný, bohatě vibrovaný zvuk houslí, krásně klenuté melodie, které tolik souznějí se Smetanovou hudbou.

Krásný zvuk houslí za doprovodu klavíru jsme si pak vychutnali i ve skladbě *Vojtěcha Mojžíše Vigoroso*. Název vyzývá ke hře s udatností, odvahou a odhodláním, a hudba je povzbuzením jak pro interpreta, tak i pro posluchače v naší nejisté době. Jen víc takových skladeb!

Následovala klavírní skladba *Jana Grossmanna Tři kresby z ticha*. Jedná se o dílo spíše introvertní, hudební materiál je dokonale skladatelsky vybroušený na způsob drahokamu. Janna Polyzoides dokázala smysl pro nuance, téměř mravenčí práci s detailem, obdivuhodnou přesnost a dokonalou techniku úhozu i v permanentně nízké dynamice. Kouzlo večerní atmosféry v sále Muzea Bedřicha Smetany přineslo poetické vyznění díla zcela podle autorova záměru. Pro velký úspěch, na přání publika pak sólistka třídílnou skladbu ještě znovu zopakovala! Demetrius Polyzoides zahrál dosud neprovedenou skladbu *Karla Reinera Tři skladby pro sólo housle*. Partitura byla objevena v pozůstalosti skladatele teprve nedávno, a tak jsme zde

byli svědky světové premiéry. Nesnadnou třídílnou skladbu zahrál D. Polyzoides s technickou virtuozitou. Vrcholem večera se však stala skladba rakouského skladatele *Heinze Holligera*, cyklus *Lieder ohne Worte*, uvedená jako česká premiéra. I tato hudba pro housle a klavír staví spíše na intimním výrazu nežli na efektnosti a hlučnosti, spíše na dokonalém přednesu detailů. Duo zahrálo partituru s nadhledem a s erudicí, se smyslem pro vystižení detailů ve složité hudební struktuře. ■

JE JEN JEDNA HUDBA, ALE ZATO VELMI PESTRÁ

Praha, Anežský klášter

▸ Radmila Hrdinová

Po dva červnové večery (11. a 12. 6.) zněl sálem Anežského kláštera v Praze výběr ze skladeb *Jakuba Zahradníka*, který letos v březnu oslavil padesátku. Syn dirigenta a skladatele Václava Zahradníka se zdárně potatil, a přestože se až dosud věnoval pozoruhodně řádce nejen uměleckých profesí, má na svém kontě i nezanedbatelné skladatelské dílo.

Narozeninový koncert nesl titul *Je jen jedna hudba*, což může znít trochu ironicky těm, kteří vědí, že dílo *Jakuba Zahradníka* se vyznačuje právě dráždivou nezařazeností – jeho hudební jazyk volně přeskakuje od šansonu přes country a world music až k oné takzvané vážné hudbě, jejíž díla v premiérovém uvedení tvořila repertoár narozeninových koncertů, a to v interpretaci předních domácích umělců i těles.

První polovina koncertu patřila vokální tvorbě. Jako první zazněly *Živly* – dětská hra na mamínku a tatínka, kdy každá vytvořená situace připomene jeden z živlů (vodu, vzduch, oheň i zemi), o nichž zpíval **Dětský pěvecký sbor Českého rozhlasu** pod vedením **Blanky Kulínské** – a zpíval moc pěkně. Dětských rolí se s jistotou zmocnili zkušení malí herci **Filip Antonio** a **Natálie Grossová** a o barevný zvukový doprovod se postarala harfa **Kateřiny Englichové** a **Daniel Mikolášek** obsluhující pestrý výběr bicích nástrojů.

Cyklus pěti madrigalů na texty básní Václava Žďárského a Jana Svobody s názvem *Otazníky*, v nichž zaslechneme inspiraci jak renesancí či gregoriánským chorálem, tak i gospely, s energií i půvabem provedl komorní dívčí sbor **Bubureza** se sbormistryní **Miroslavou Vítkovou**.

O působivý vrchol první poloviny se postarala Zahradníkova *Missa Egrensis* čili Chebská mše z roku 2010. **Kühnův smíšený sbor** ji zpíval v komornějším obsazení (13 ženských a 12 mužských hlasů), přesto dosáhl velmi krásného, hlasově vyrovnaného a dynamicky i výrazově propracovaného zvuku. Zahradník v ní navazuje na tradici a cappellových mší Petra Ebena či Zdeňka Lukáše v citlivém smyslu pro vokální harmonie, zvukové barevnosti i hře s deklamací latinského textu. Hudební jazyk sahá od hymnických pasáží Kyrie či Gloria až k hravé fuze na text „davadava“ v závěrečném Agnus Dei, jež ústí do působivého chorálního Dona nobis pacem. Provedení Kühnova sboru se sbormistrem **Markem Vorlíčkem** bylo muzikantsky prožité a intonačně i rytmicky bezchybné.

Druhá část programu představila *Jakuba Zahradníka* ve větší výrazové pestrosti. Vstupní fantazie pro harfu a smyčcové kvinteto *Propadliště času*, kde se opět blýskla svým uměním harfistka **Kateřina Englichová** se souborem **Musica Pro Anima**,

V melodramu *Pohádka* ztvárnila postavu Čarodějky Lenka Vychodilová.

Foto: Martin J. Polák